

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Skúsenosti Slovenska s eurom a očakávaný hospodársky vývoj

Ivan Šramko
guvernér

Praha

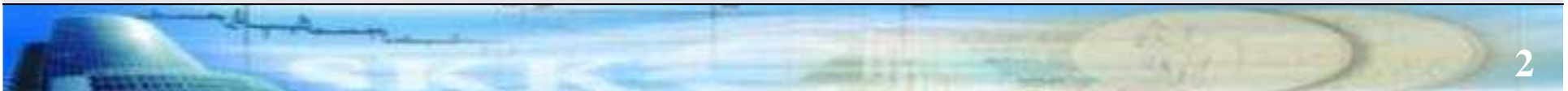
28. 3. 2009

Prípravy sa začali pred vstupom do EÚ

- **2003: Stratégia prijatia eura v SR**

- je výhodné prijať euro čím skôr, po splnení maastrichtských kritérií (roky 2008-2009)
- je potrebné pristúpiť k zásadným a rýchlym reformám (najmä ku konsolidácii verejných financií)
- obdobie deregulácie cien by malo trvať čo najkratšie, aby sa minimalizovali inflačné tlaky

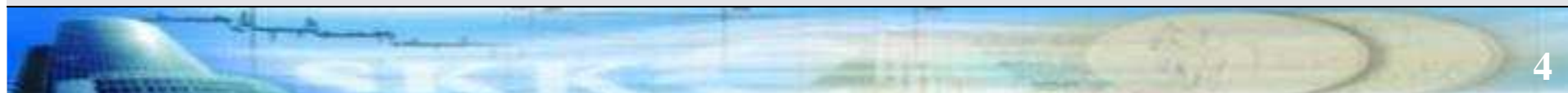
Ďalšie dôležité dokumenty

- **2004: Konkretizácia stratégie prijatia eura**
  - cieľový dátum pre zavedenie eura 1.1.2009, splnenie maastrichtských kritérií v roku 2007
- **2005: Národný plán zavedenia eura v SR**
  - plán praktických krokov pre hladký prechod na €
- **2007: Komunikačná stratégia**
  - definuje predovšetkým ciele, nástroje a načasovanie informačnej kampane
- **2008: Generálny zákon**
  - Zákon č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Kľúčové rozhodnutia

Vstup do ERM II	28.11.2005
Žiadosť o vstup do eurozóny	5.4.2008
Konvergenčné správy ECB a EK a návrh Európskej komisie Rade EÚ na zrušenie výnimky	7.5.2008
Zrušenie postupu platného pri nadmernom deficite	3.6.2008
Rada EÚ zrušila výnimku a stanovila konverzný kurz	8.7.2008
Vstup do eurozóny – „deň €“	1.1.2009

Kritériá sme splnili s rezervou

Kritérium	Marec 2008	Referenčná hodnota	Stav plnenia
Inflácia (priemer, %)	2.2	3.2	☑
Úrokové miery (%)	4.5	6.5	☑
Verejný dlh (% HDP)	29.4*	60.0	☑
Verejný deficit (% HDP)	2.2*	3.0	☑
Stabilita kurzu	ERM II od Nov. 05		☑

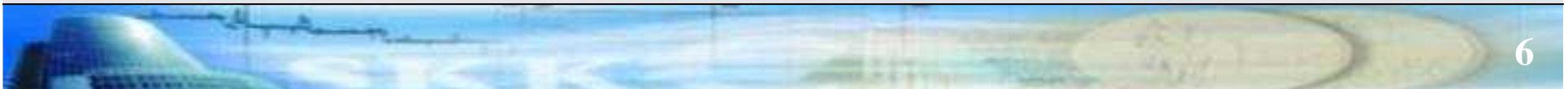
* Rok 2007

Zdroj: Eurostat, MF SR, NBS

Hlavné ponaučenia

- Splniť maastrichtské kritériá v jednom momente nestačí
- Euro prinieslo veľa pozitív už pred jeho zavedením
- ERM II a manažovaný floating nie sú nepriatelia
- Nie je možné spoliehať sa na rovnaké zaobchádzanie
- Kvalitatívne analýzy sú dôležité; neexistuje definícia udržateľnosti

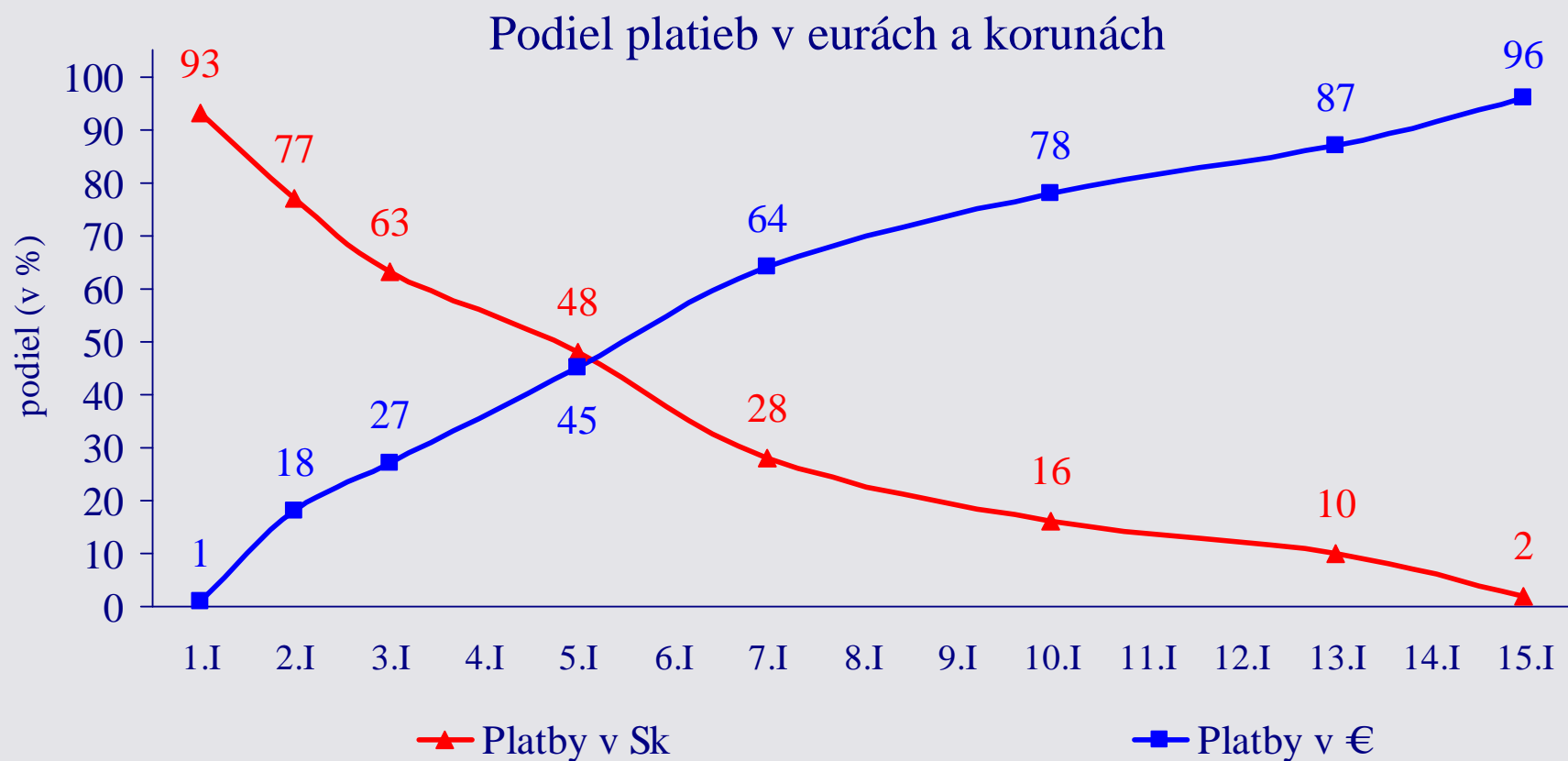

Ratingové hodnotenie Slovenska po schválení vstupu do eurozóny

	Standard & Poor's	Moody's	Fitch Rating	R&I	JCR
Slovensko	A+ stabilný výhľad	A1 pozitívny výhľad	A+ stabilný výhľad	A stabilný výhľad	A+ stabilný výhľad
Česká republika	A stabilný výhľad	A1 stabilný výhľad	A+ stabilný výhľad	A stabilný výhľad	A pozitívny výhľad
Maďarsko	BBB+ negatívny výhľad	A2 stabilný výhľad	BBB+ stabilný výhľad	BBB+ stabilný výhľad	A- stabilný výhľad
Poľsko	A- stabilný výhľad	A2 stabilný výhľad	A- stabilný výhľad	A- stabilný výhľad	A- pozitívny výhľad

Platby počas duálneho obehu

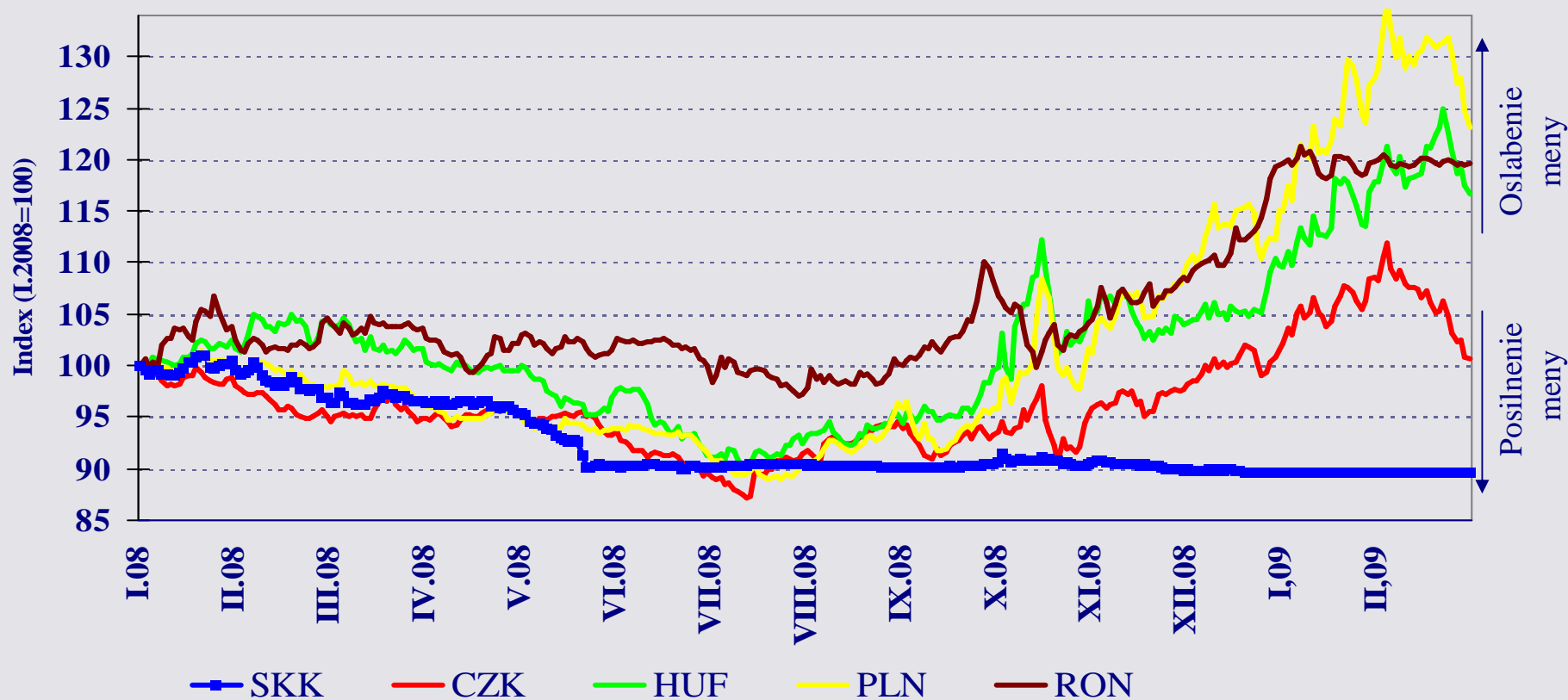

Zdroj: Európska komisia

Euro prináša stabilitu

- stabilná mena zvyšuje celkovú ekonomickú stabilitu a vytvára priaznivé podmienky pre dlhodobé podnikateľské rozhodnutia

Zdroj: ECB, výpočty NBS

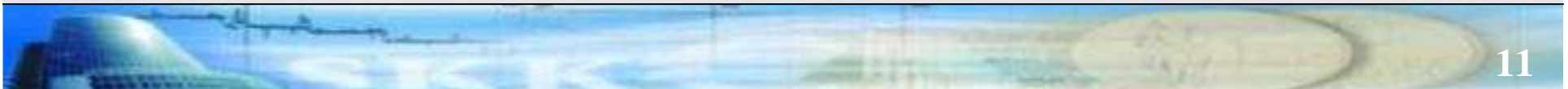
Dodatočný rast HDP

- V nadväznosti na vyšší prílev zahraničných investícií a vyšší medzinárodný obchod očakávame:
  - celkové zvýšenie HDP o 7-20% v dlhom období (20 a viac rokov)
  - t.j. ročný rast HDP sa zvýši o $0.7\% \pm 0.3\%$
- Vyšší ekonomický rast sa odrazí v raste životnej úrovne, to sa prejaví vo vyššej domácej spotrebe a obchode
- Zvýši sa ziskovosť a finančná stabilita domácich podnikov

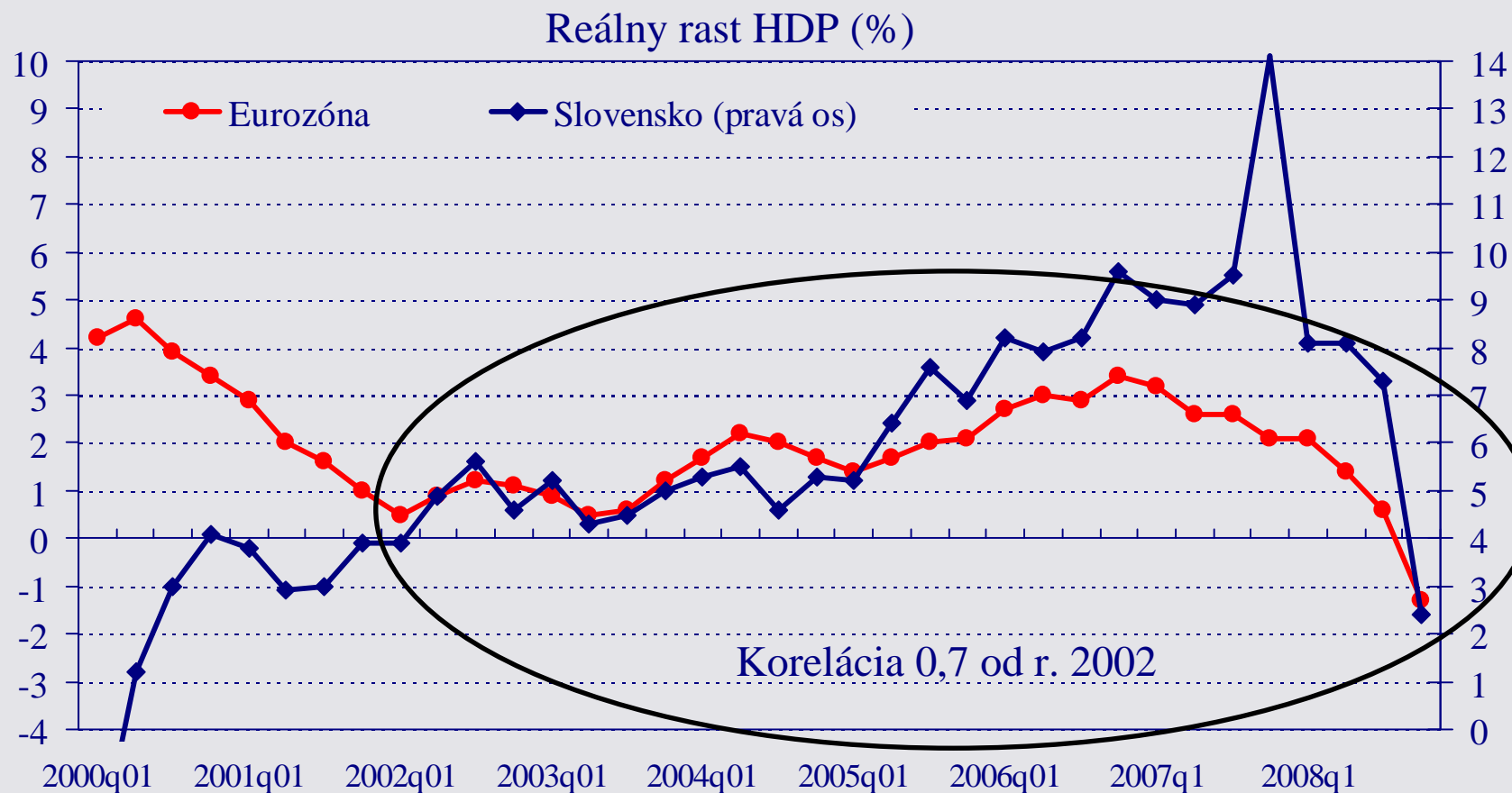
Vyšší prílev zahraničných investícií

- zmena podmienok podnikania sa prejavila v znížení investičného rizika, stúpla kredibilita krajiny a prít'azlivosť pre zahraničné investície
- vzrastie objem zahraničného obchodu a posilní sa význam EÚ ako obchodného partnera Slovenska

Synchronizácia hospodárskych cyklov

Zdroj: Eurostat – sezónne očistené údaje, výpočty NBS

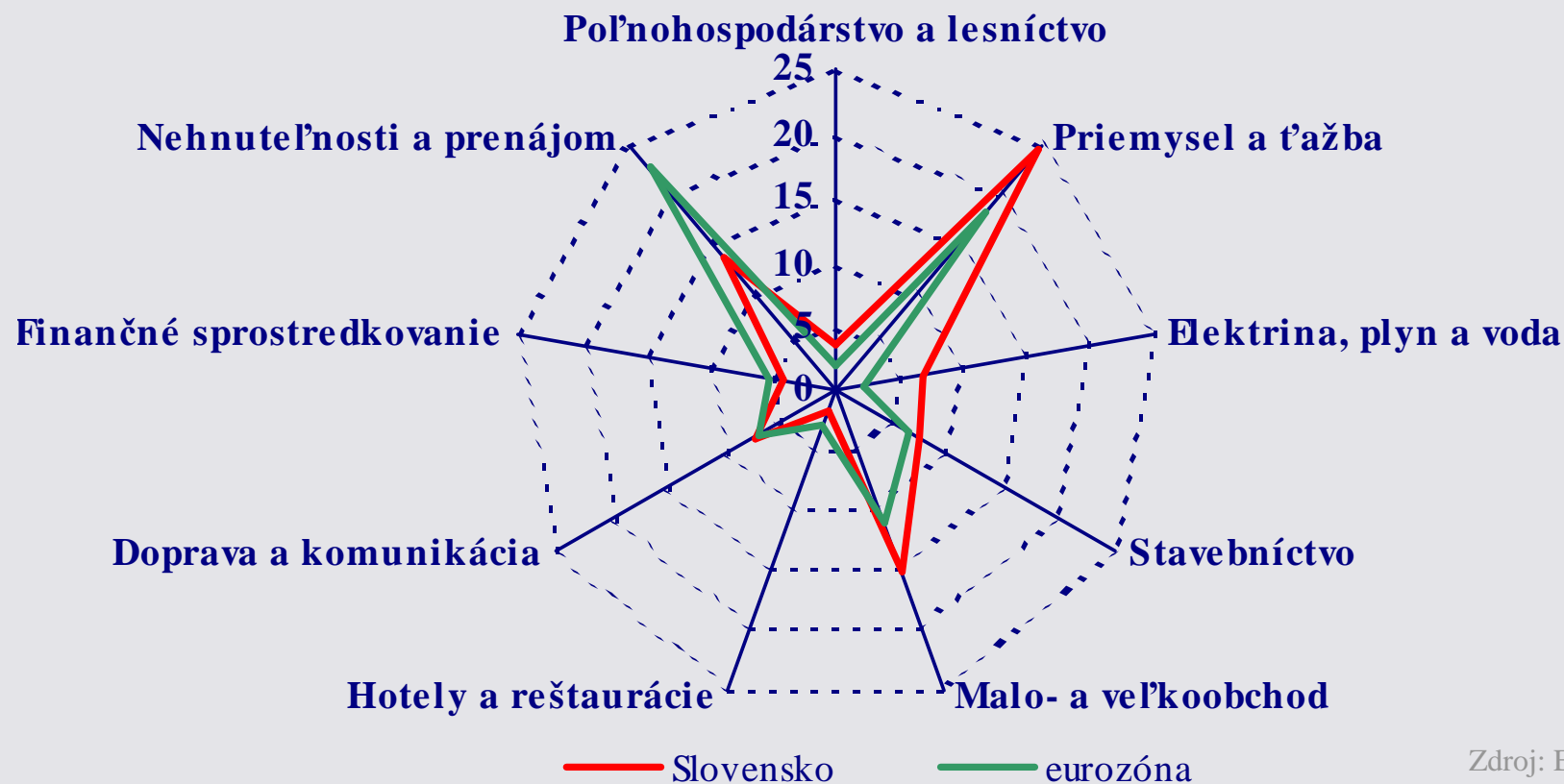
Finančná kríza a Slovensko

- zlé aktíva
- nedostatok likvidity
- prudké výkyvy výmenných kurzov
popredných mien
- prehľbujúca sa globálna hospodárska
recesia a pokles medzinárodného obchodu

Relatívne vysoký podiel sektorov citlivých na hospodársky cyklus

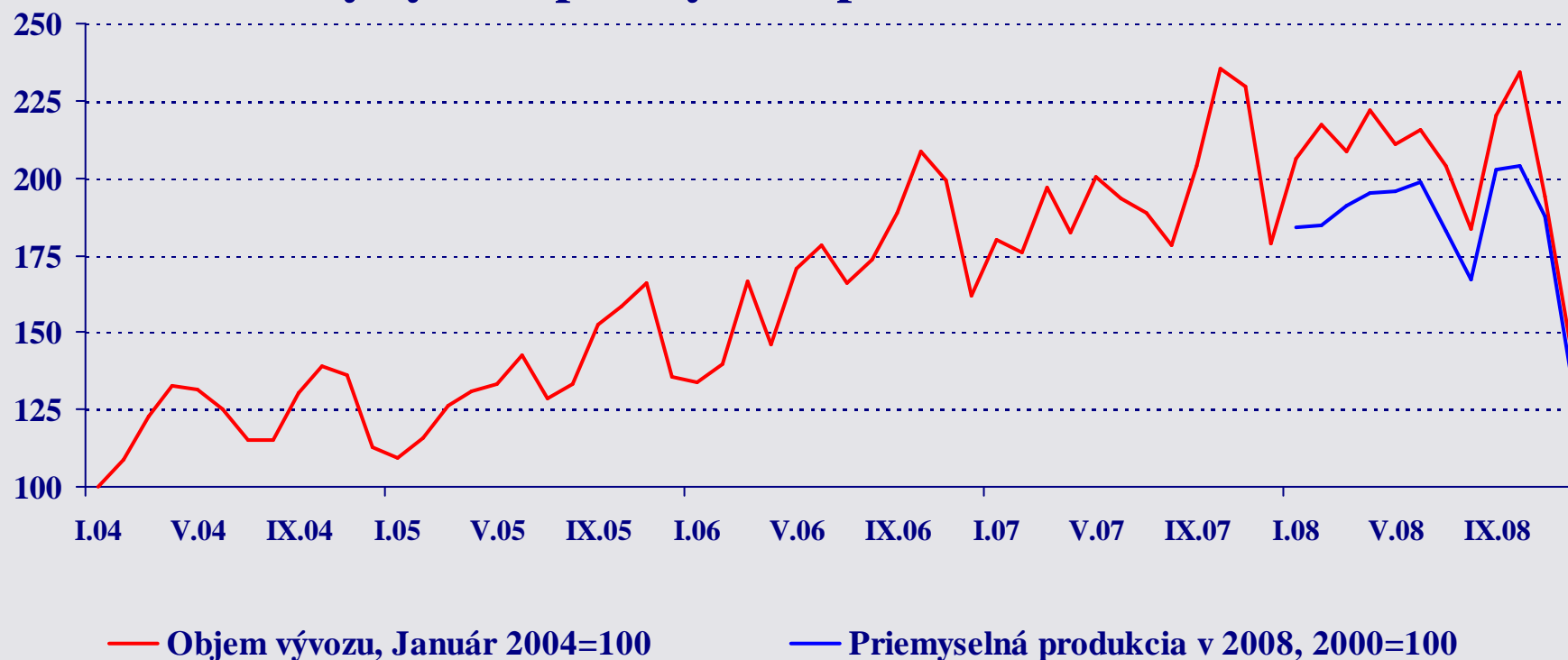
Pridaná hodnota podľa sektora, 2006, v %

Globálny hospodársky pokles znižuje dopyt na Slovensku

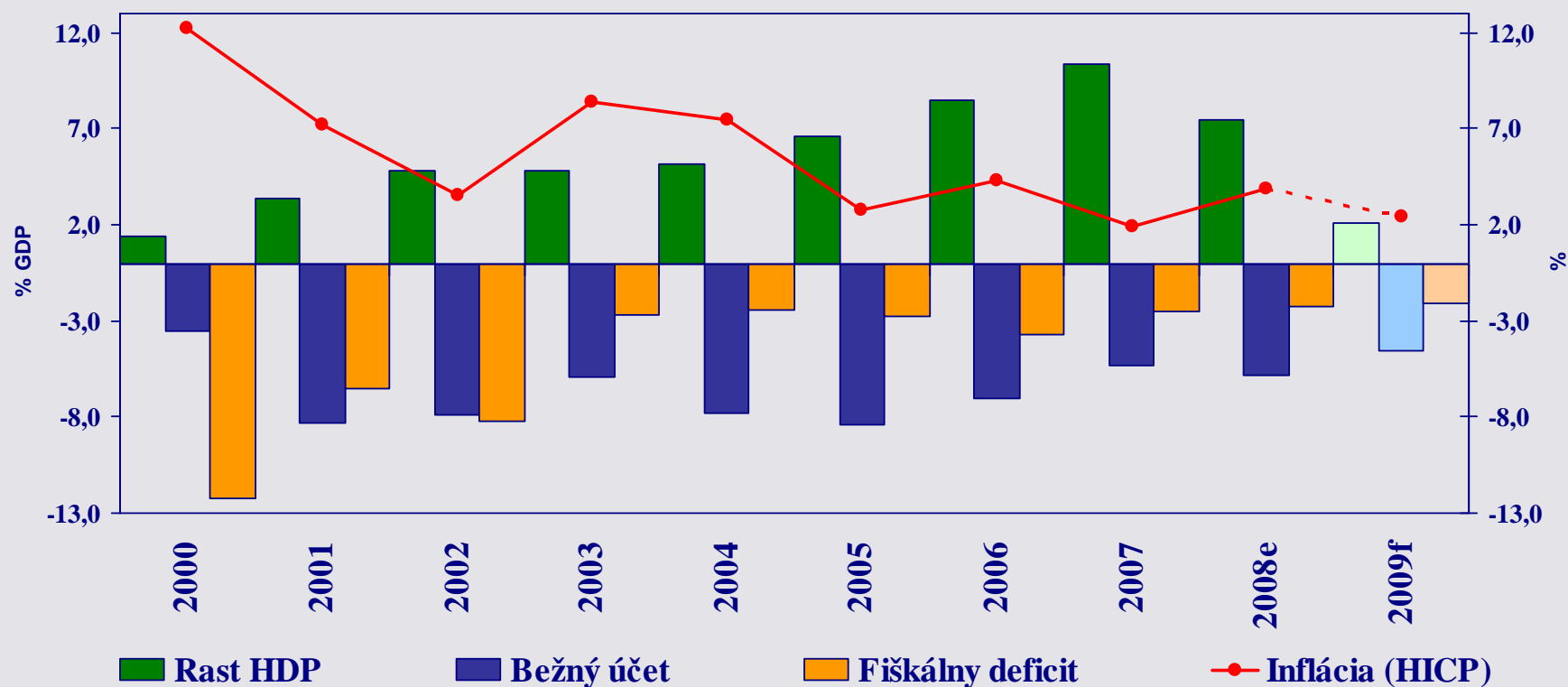
Slovenský vývoz a priemyselná produkcia

Zdroj: ŠÚSR

Výhľad slovenskej ekonomiky

Zdroj: NBS

Pokles hospodárskej aktivity znižuje inflačné tlaky

- Zníženie cien komodít a nižší agregátny dopyt znamenajú nižšiu infláciu
- Hlavnou hrozbou slovenskej ekonomiky je pokles zahraničného dopytu, malá a otvorená ekonomika je veľmi citlivá na zmeny externých podmienok
- Odhady pre rast HDP môžu byť revidované skôr smerom nadol
- Kríza výrazne zníži tvorbu nových pracovných miest
- Podniky môžu odložiť investície a vzdať sa dočasnej pracovnej sily či znížiť nemzdové formy kompenzácií

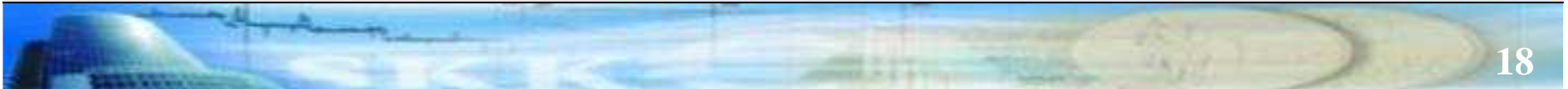
Dlhodobá perspektíva členstva v eurozóne je dôôležitejšia

Potenciálne výhody:

- Prílev PZI
  - Vyšší medzinárodný obchod
  - Lepšia integrácia do rozvinutého finančného systému eurozóny
- =>lepší rastový potenciál

Možné výzvy:

- Prehrievanie ekonomiky
  - Riziká bublín na trhoch
  - Asymetrické šoky
- =>dôraz na stabilizačné politiky a štrukturálne reformy

Predzásobenie eurovými mincami a bankovkami

- Mincovňa v Kremnici vyrazila 500 mil. kusov mincí v hodnote 167 mil. eur (5.031 mld. Sk)
- NBS si zapožičala z Eurosystemu prostredníctvom Rakúskej národnej banky 188 mil. kusov eurových bankoviek v hodnote 7 mld. eur (210.9 mld. Sk)

Predzásobenie obyvateľstva

- ❖ 1.32 milióna kusov štartovacích balíčkov
- ❖ predaj od 1. decembra 2008 do 31. decembra 2008 v NBS, v komerčných bankách a na Slovenskej pošte
- ❖ celková hodnota 16.6 € (500 Sk):

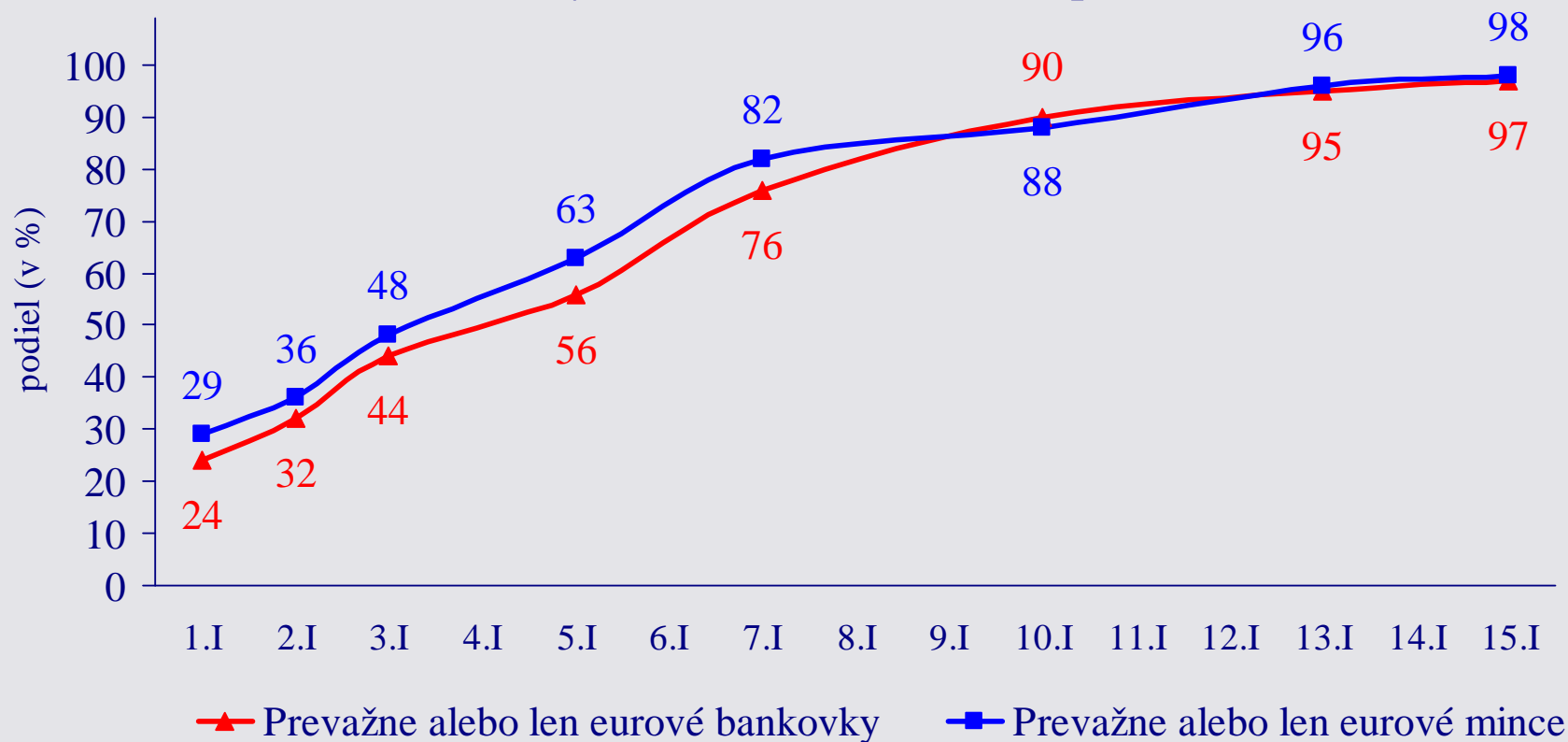
2x – 2 eurá
6x – 1 euro
8x – 50 a 20 centov
6x – 10 centov
5x – 5, 2, 1 cent

Spolu: 45 kusov

Hotovosť v peňaženkách – duálny obeh

Podiel eurových bankoviek a mincí v peňaženkách

Zdroj: Európska komisia

2€

1€

Đakujem za pozornost'

50, 20, 10 c

5, 2, 1 c

